

ב"ה

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות
לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש
זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

שיחות • איגרות • פניני חסידות לפה"ש • הלכות, מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים

תקצב

ערב שבת-קודש
פרשת חיי-שדה
כ"ג במרחשוון ה'תשס"ו

יוצא-לאור על-ידי
מכון ליובאוויטש שעל-יד
צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו — המרכז

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

כ"ג במרחשוון ה'תשס"ו – א' בכסלו ה'תשס"ו

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	כ"ג במרחשוון	הלי יבוס וחליצה. פרק ו-ח.	הלי גזילה ואבידה. פרק טו.	מל"ת שנו.
ש"ק	כ"ד במרחשוון	הלי נערה בתולה.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	פרק טז.	מ"ע רכ. ריח. מל"ת שנו. מ"ע ריט. מל"ת שנט.
א'	כ"ה במרחשוון	הלי סוטה.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	פרק יז.	מ"ע רכג. מל"ת קד.
ב'	כ"ו במרחשוון	פרק ד. פעמי הכן וגו'. ספר קדושה והוא ספר חמישי.. הלי איסורי ביאה.. בפרקים אלו. פרק א-ב.	פרק יח.	מל"ת קה. של. שלא. שלב. שלג. שלד.
ג'	כ"ז במרחשוון	פרק ג-ה.	הלי חובל ומוזיק.. בפרקים אלו. פרק א.	מל"ת שלו. שלה. שלו. שלח. שלט.
ד'	כ"ח במרחשוון	פרק ו-ח.	פרק ב.	מל"ת שמ. שמא. שמב. שמג. שדמ. שמה.
ה'	כ"ט במרחשוון	פרק ט-יא.	פרק ג.	מל"ת שמח. שמת. שנ. שנא.
ו'	א' בכסלו	פרק יב-יד.	פרק ד.	מל"ת שנב. שמו. שמו.

זמני השבוע *

צאת הכוכבים	שקיעת החמה***	מנחה גדולה	חצות היום והלילה	סוף זמן ק"ש	זריחת החמה	זמן ציצית ותמליל	עלות השחר**		תאריך
							72 ד' לפני הזריחה	120 ד' לפני הזריחה	
5.03	4.36.8	11.58	11.28	8.51	6.24	5.24	5.02	4.14	ו', כ"ג במרחשוון
5.03	4.36.5	11.58	11.28	8.52	6.25	5.25	5.03	4.15	ש"ק, כ"ד במרחשוון
5.03	4.36.3	11.58	11.28	8.52	6.26	5.26	5.04	4.16	א', כ"ה במרחשוון
5.02	4.36.2	11.59	11.29	8.53	6.27	5.27	5.04	4.16	ב', כ"ו במרחשוון
5.02	4.36.0	11.59	11.29	8.53	6.27	5.28	5.05	4.17	ג', כ"ז במרחשוון
5.02	4.35.9	11.59	11.29	8.54	6.28	5.28	5.06	4.18	ד', כ"ח במרחשוון
5.02	4.35.9	12.00	11.30	8.55	6.29	5.29	5.07	4.19	ה', כ"ט במרחשוון
5.02	4.35.8	12.00	11.30	8.55	6.30	5.30	5.08	4.19	ו', א' בכסלו

* הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות.
 ** לגבי זמן עלות השחר הנהוג בחב"ד קיימות שלוש דעות. הבאנו את הזמנים לפי הדעה המוקדמת ביותר והמאוחרת ביותר, וראוי להחמיר לפי העניין.
 *** זמני השקיעה כאן הם לפי השקיעה הנראית. אולם אדה"ו בסידורו ('סדר הכנסת שבת') מכיר בשקיעה האמיתית, המאוחרת ממנה בכ"מ ארבע מינוטין" (לשון אדה"ו שם. שיעור התלוי במיקום ובעונות השנה).

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת

פרשת		ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
צה"ש	הדה"י	צה"ש	הדה"י	צה"ש	הדה"י	צה"ש	הדה"י	צה"ש	הדה"י
5.15	4.00	5.15	4.15	5.16	4.04	5.14	4.19	5.18	4.18
5.15	4.00	5.16	4.14	5.16	4.03	5.14	4.18	5.18	4.18

עורך ראשי: מנחם-מענדל ברוד • עורך: שניאור-זלמן רודרמן • הגהה: יוסף-יצחק איידלמן

מורל: מכון ליובאוויטש שע"י צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו – המרכז

יו"ר: הרב יוסף-יצחק הכהן אהרונב

כתובת: ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל': 03-9607588, פקס': 03-9606169

ISSN 0793-7474 אינטרנט: <http://chabad.org.il> דואר-אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

שיחת "עבדי אבות" - היסוד ל"תורתן של בנים"

עניינן של "אותיות החקיקה" בעבודת ה' הוא ש"בתחילה היא נקראת תורת ה' ומשלמדה וגרפה היא נקראת תורתו", דהיינו, שהאדם והתורה מתאחדים □ לכן נתן אליעזר לרבקה צמידים כנגד הלוחות דווקא, כדי להורות וללמד, שבית יהודי צריך להיבנות באופן שיהודי ותורה הם מציאות אחת □ משיחת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

יצחק ורבקה) היא⁷ בפרשת "ואברהם זקן וגו'" (שכפרשת חיי-שרה).

ועניין זה הוא בהדגשה יתירה על-פי מנהג ישראל⁸ - [בעבר נהגו כן בהרבה קהילות שבישראל, וגם היום מצוי מנהג זה בכמה קהילות שבישראל] - שבעת עליית החתן לתורה (במשך כל השנה כולה) קוראים פרשת "ואברהם זקן וגו".

[ויש לומר אחד מהטעמים בדבר⁹ על-פי הנ"ל שהחתונה הראשונה שמסופר אודותה בתורה מצויה בפרשה זו].

ב. בנוגע לפרשת "ואברהם זקן וגו" - אמרו רז"ל: "יפה שיחתן של עבדי (בתי¹⁰) אבות מתורתן של בנים", שהרי, כמה גופי תורה נלמדים מיתור אות אחת¹¹ וכיוצא בזה, שבזה מודגש, ש"תורתן של בנים" נאמרה

א. שייכותו של יום השבת-קודש לימי החול היא הן לששת ימי החול שלפניו (שלא כן נקראים "יום ראשון בשבת", "יום שני בשבת" וכו'), והן לששת ימי החול שאחריו, כידוע² ש"מיניה (מיום השבת-קודש) מתברכין כולוהו יומין", וכמו שכתב האור-החיים³ ש"באמצעות יום שבת משפיע בכללות העולמות רוח המקיימת עוד ששת ימים כו".

ועניין זה (שייכותו של יום השבת-קודש לששת ימי החול שלאחריו) מודגש במיוחד ביחס לעניין הנישואין - כידוע המנהג⁴ שהחתן עולה לתורה ביום השבת-קודש שלפני הנישואין.

ובנוגע לנדון-דידן - שהעלייה לתורה היתה ביום השבת-קודש פרשת חיי-שרה - מודגשת השייכות באופן גלוי, שהרי, החתונה הראשונה שנכתב אודותה בתורה (חתונתם של

7) ראה אנציק' תלמודית ערך חתן וכלה ס"ע שלט ואילך. וש"נ.
8) טעמים נוספים בדבר - ראה אנציק' תלמודית שם.
9) ב"ר פ"ס, ה. וש"נ. הובא בפרש"י חיי-שרה כד, מב.
10) כ"ה בב"ר שם.
11) ראה ב"ר שם.

1) ראה גם רמב"ן יתרו כ, ח.
2) ראה זח"ב סג, ב, פח, א.
3) בראשית ב, ג (ר"ה כי בו שבת). וראה תורת-מנחם - התועדויות ח"ב עמ' 139 ואילך.
4) ראה לבוש ומג"א או"ח סו"ס רפב.
5) ראה גם שיחת ש"פ חיי-שרה סי"א (תו"מ ח"ז עמ' 177).
6) כד, א ואילך.

דבר מלכות

בקיצור ו"ברמיזה"¹²,

יכול להיקרא באמת בשם "חיים"¹⁵.

ועל-פי זה יש לבאר מה שאמרו חז"ל¹⁶ בטעם נתינת אליעזר לרבקה – לשם קידושין¹⁷ – "נזם זהב בקע משקלו ושני צמידים גו' עשרה זהב משקלם"¹⁸: "בקע – רמז לשקלי ישראל בקע לגלגלת, ושני צמידים – רמז לשני לוחות מצומדות, עשרה זהב משקלם – רמז לעשרת הדברות שבהן"¹⁹, כי, מחצית השקל ("בקע לגלגלת") הוא עניין הצדקה שהיא "בִּלְלוֹת המצוות"²⁰, ושני הלוחות ועשרת הדברות הם "בִּלְלוֹת התורה"²¹, שבני-ישראל קיבלום עליהם בקבלת-עול²² בהקדימם "נעשה" ל"נשמע"²²; ולכן קידש אליעזר את רבקה ב"נזם זהב בקע משקלו ושני צמידים גו' עשרה זהב משקלם" – כי, היסוד של בניין בית בישראל הוא תורה ומצווה בקבלת-עול.

ד. ויש להוסיף ולבאר הטעם לנתינת "שני צמידים גו' עשרה זהב משקלם" כנגד "שני לוחות" ועשרת הדברות שבהן, אשר, עשרת הדברות היו חקוקות ("חרות"²³) – ולא כתובות – על הלוחות:

תורה שבכתב בכלל היא בבחינת "אותיות הכתיבה", דיו על הקלף, שהדיו (האותיות) והקלף הם ב' דברים נפרדים, ועל-ידי ב' הדברים (דיו וקלף) יחד מורכבת תורה שבכתב. וכמו כן בתורה שבעל-פה ישנם ב' דברים: (א) דברי התורה, (ב) האדם הלומד את התורה (שנבדל ונפרד מדברי התורה עצמם). מה-שאינ-כן עשרת הדברות שהיו על הלוחות היו בבחינת "אותיות החקיקה",

[שזהו החילוק בין תורה-שבכתב לתורה שבעל-פה, שתורה שבעל-פה היא באריכות ובפרטיות, ואילו תורה שבכתב היא בקיצור וברמיזה] –

ואילו "שיחתן של עבדי אבות" מסופרת בתורה באריכות ובפרטיות, ולא עוד, אלא שבשיחתן של עבדי אבות נכתב עניין אחד ב' או ג' פעמים, כמו בפרשתו של אליעזר, שבתחילה מסופר אודות דברי אברהם אליו וכל הקורות אתו, ולאחרי זה נשנה כל העניין עוד הפעם – בסיפור אֵלִיעֶזֶר אודות דברי אברהם אליו וכל הקורות אתו.

והנה, אף שטעם הכפלת פרשתו של אליעזר בתורה הוא משום ש"יפה שיחתן של עבדי אבות כו'", מכל-מקום, מכיוון שעניין זה גופא (יופי שיחתן של עבדי אבות) מודגש ומסופר בתורה בקשר למאורע של שידוך וחתונה, מובן, שנוסף על המעלה שב"שיחתן של עבדי אבות" הרי זה קשור גם עם המעלה שבעניין החתונה.

ג. והביאור בזה:

כאשר יהודי הולך לבנות בית בישראל ("א אידישע הויז") – הרי זה נעשה "בניין עדי עד", כיוון שבונה אותו על-פי תורה, "תורת חיים"¹³ שניתנה מ"אלוקים חיים"¹³ (שחי לעולם), ובמילא נעשה גם הוא בבחינת "חיים", כמו שכתוב¹⁴ "ואתם הדבקים בד' אלוקיכם חיים כולכם היום", וגם הבית שבונה נעשה בבחינת "חיים", אשר, רק עניין נצחי

גם 'התוועדיות' תשנ"ב ח"א עמ' 288, ובהערות (שם).

18 ח"ש שם.

19 פרש"י עה"פ.

20 ב"ב ט,א. וראה תניא פל"ז (מח,ב).

21 ראה ירושלמי שקלים פ"ו סה"א. פרש"י משפטים כד,יב.

22 שבת פח,א.

23 תשא לב,טז.

12 פרש"י שם.

13 ראה אבות דר"ג ספל"ד.

14 ואתחנן ד,ד. וראה אדר"ג שם.

15 וכמו נהר המכוב אפילו רק אחת בשבע שנים (היקף שלם בשנים, וכמו שבוע בימים) אינו נקרא מים חיים (פרה פ"ח מ"ט. וראה לקו"ת מטות פג,ג).

16 תרגום יונתן חיי-שרה כד,כב. ב"ר פ"ט,ו. הובא בפרש"י ח"ש שם.

17 מדרש הגדול ומדרש אגדה ח"ש שם (וראה

דבר מלכות

כלומר, שהלוחות לא היו דבר נפרד מעשרת הדברות, אלא, אותיותיהם של עשרת הדברות נעשו מהם עצמם. ועניינם של "אותיות החקיקה" בעבודת השם הוא – כדאיתא בגמרא²⁴ – "תורה דייליה בנים) מתבטא בעניין החתונה: "עבדי אבות" – הוא עניין הקבלת-עול, ודוגמתו בחתונה – שזהו עניין דבניין בית בישראל על יסודות התורה והמצווה בקבלת-עול באופן ד"אותיות החקיקה" (כנ"ל ס"ג-ד),

כאשר יהודי הולך לבנות בית בישראל, הרי זה נעשה "בניין עדי עד", כיוון שבונה אותו על-פי תורה, "תורת חיים" שניתנה מ"אלוקים חיים"

אשר, עניין זה נעשה יסוד ל"תורתן של בנים". ועל-ידי זה שיטתו העניין דקבלת-עול בהנחת היסודות ("אין דעם לייגן די יסודות"), באריכות ובפרטיות, וחוזרת ונשנית פעם אחת ועוד הפעם ("פרשה של אליעזר כפולה בתורה"²¹), אזי יכולה להיות "תורתן של בנים" – פרטי ההלכות – בקיצור וברמו. ידוע ש"קוב"ה אסתכל באורייתא וברא עלמא, בר נש מסתכל בה באורייתא ומקיים עלמא"²⁸, כלומר, שיסוד העולם הוא תורה. ודוגמתו גם ב"עולמו" הפרטי של כל אחד ואחד – שעל-ידי זה מסתכל בתורה, יסודות התורה והמצווה בקבלת-עול באופן דבניין נצחי – נעשית בריאת העולם וקיום העולם, שהבית שבונה הוא בית נצחי, ולא תשכח "מפי זרעו ומפי זרעו גוי עד עולם"²⁹, ב"דור ישרים יבורך"³⁰.

* * *

א. כ"ק מו"ח אדמו"ר סיפר³¹, שלפני חתונתו ציווה לו אביו אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע ללמוד

היא דכתיב²⁵ ובתורתו יהגה יומם ולילה" ("בתחילה היא נקראת תורת השם, ומשלמדה וגרסה היא נקראת תורתו"²⁶), היינו, שהאדם והתורה נעשים דבר אחד. ולכן נתן אליעזר לרבקה צמידים כנגד הלוחות דווקא, כדי להורות וללמד, שבעניין זה גופא שהבית היהודי צריך להכנות על יסודות התורה והמצוות (כנ"ל ס"ג) לא מספיק שיהודי יקיים תורה בקבלת-עול, אבל, הוא והתורה נשארים עדיין ב' דברים נפרדים, אף ש"תואמים" יחד ("כאטש זיי שטימען")... אלא, הוא והתורה צריכים להעשות דבר אחד, היינו, שהאדם צריך לעשות ממצויאותו עצמה – תורה, שעל-ידי זה נעשה הוא דבר אחד עם "אנכי ד' אלוקיך"²⁷, וכן עם כל שאר הדברות.

ד. על-פי זה יש לבאר הטעם שהעניין ד"יפה שיחתן של עבדי אבות מתורתן של בנים" מודגש ומסופר בתורה בקשר למאורע של שידוך וחתונה – כיוון שעניין זה גופא (מעלת שיחתן של עבדי אבות לגבי תורתן של

24 קידושין לב, רע"ב.

25 תהילים א,ב.

26 פרש"י קידושין שם.

27 יתרו כ,ב.

28 זח"ב קסא, רע"ב.

29 ע"פ ישעיה נט,כא. וראה ב"מ פה,א.

30 לשון הכתוב – תהילים קיב,ב.

31 ראה גם תורת-מנחם – התועודיות ח"ד

ס"ע 259 ואילך.

דבר מלכות

וזהו תוכן דברי המשנה³⁸: "למה מזכירין דברי היחיד בין המרובים (אף שאין הלכה כמותו)... שאם יאמר האדם כך אני מקובל יאמרו לו כדברי איש פלוני שמעת". ואחד מהפירושים בזה³⁹ – שבאם לא היו מזכירין דברי היחיד, ייתכן שיבוא מישהו ויאמר סברה להפריך ולדחות את ההלכה, ולכן מזכירין דברי היחיד, כדי להדגיש, שכבר הועלתה סברה כזאת (על-ידי היחיד), ואף-על-פי-כן, נפסקה ההלכה באופן אחר.

ועל-פי זה יש לבאר שייכותה של הוראה לחתונה – כי, עניינה של חתונה הוא (כמו הלכה) בניין נצחי, "בניין עדי עד" (כנ"ל ס"ג).

א. ביאור הדבר בפרטיות יותר: ידוע⁴⁰ שענייני וצורכי האדם נחלקים, בכללות, לג' סוגים: מזון, לבוש ובית. והנה, מעלתו של בית היא – שהוא דבר תמידי, כמבואר בכמה מקומות החילוק בין לבוש לבית, שהלבוש הוא דבר עראי, עכשיו הוא לבוש טוב, אבל זהו לפי שעה בלבד, מה- שאין-כן בית הוא דבר תמידי, כמודגש בלשון הנ"ל: "בניין עדי עד".

ועל-פי הידוע שכל ענייני העולם ישנם בתורה, ולא עוד, אלא שנמשכים הם מהתורה, כמאמר הנ"ל (ס"ה) "אסתכל באורייתא וברא עלמא", מובן, שגם בתורה ישנם העניינים דלבוש ובית.

והעניין בזה: "סברות" הן בדוגמת "לבושים", כי, לפי שעה הרי זה דבר טוב, ופועל את הפעולה הדרושה, שהרי בשעת מעשה (כשאומר ולומר סברות אלו) הרי הוא מקיים מצוות תלמוד-

ל"הוראה" ולקבל "סמיכה".

מסגנון הסיפור משמע, שגם לפני חתונתו של אדמו"ר נ"ע ציווה לו אביו – אדמו"ר מהר"ש – לקבל סמיכה. – יש מכתב מאדמו"ר מהר"ש לאדמו"ר נ"ע מזמן ההוא, שבו כותב אליו: "בני הרב"³². מסיפור זה מובן, שעניין ההוראה קשור ושייך לעניין החתונה, ולא עוד, אלא שהוראה מהווה הקדמה לחתונה.

ז. עניינה של "הוראה" הוא – לפסוק הלכה בתורה, "דין אמת לאמיתו"³³.

כל הסברות והדיעות בתורה הן אמת, וכלשון רז"ל³⁴ "אלו ואלו דברי אלוקים חיים", אבל, מעלתן של הלכות התורה היא, שאינן בבחינת "אמת" סתם, אלא, בבחינת "אמת לאמיתו"; מעלתן של הלכות התורה היא שאינן רק "דברי אלוקים חיים", אלא – כמאמר רז"ל³⁵ – "והוי' עמו"³⁶ שהלכה כמותו, כלומר, ששורש ההלכות הוא משם הוי"³⁷.

כאשר האדם הוא שנון ("אן אויסגעשארפטער") ומפולפל – יש בכוחו להגיד אמנם סברות טובות, "דברי אלוקים חיים", אבל, ייתכן שעניין זה אינו אלא לפי שעה בלבד, כיוון שלאחרי זה יכולה להתעורר סברה שנייה – טובה יותר – שתפריך את הסברה הראשונה. מה-שאינ-כן פסק הלכה הוא עניין נצחי שעומד וקיים לעד.

כלומר – הדיין צריך להיות "מוכן" לסברה שאינה תואמת את ההלכה, ואף-על-פי-כן, לפסוק בהתאם להלכה, אשר, זהו העילוי והחידוש של הלכות התורה – שאין יכולים להפריכן, להיותן עניין נצחי, "אמת לאמיתו".

37) נתבאר בארוכה בד"ה וידבר אלוקים תרכ"ז.

המשך תרס"ו עמ' תלא ואילך. ועוד.

38) עדיות פ"א מ"ו.

39) ראה פירוש רמב"ם, ראב"ד, תוספות שאנץ,

ועוד – עדיות שם.

40) לקו"ת ברכה צח.ד. ובכ"מ.

32) ראה "רשימות" חוברת קפה עמ' 13.

33) שבת י.א. וש"נ.

34) עירובין יג.ב. וש"נ.

35) סנהדרין צג.ב.

36) שמואל"א טז.זח.

דבר מלכות

תורה, ואדרבה, דווקא בן הוא סדר הלימוד⁴¹, אבל, ייתכן שלאחרי זה יפריכו ויבטלו את הסברות. מה-שאין-כן פסקי הלכות הם בדוגמת "בית" – דבר תמידי (כנ"ל ס"ז). ועל-פי זה יש להוסיף ביאור בשייכותו של אברהם רבו, ועל-ידי זה ש"קאי... אדעתיה דרביה" היתה החתונה.

י. על-פי האמור לעיל יש לבאר מה שכתוב בכמה מקומות⁴⁷ שבמשך הזמן מעת עקידת

"הריעו לה' כל הארץ", ראשי תיבות "הלכה" – בששת ימי החול, "השתחוו לה' בהדרת קדש", ראשי תיבות "קבלה" – בשבת

יצחק (בהיותו בן ל"ז שנה) עד לחתונתו (בהיותו בן ארבעים שנה) – היה יצחק שרוי בגן-עדן, כדי להשמר מ"עין-הרע", וכדרשת רז"ל בילקוט⁴⁸: "ויצא יצחק לשוה בשדה"⁴⁹, מהיכן יצא מגן-עדן, ובהמשך הכתוב⁵⁰ – "וירא והנה גמלים באים, ותשא רבקה וגו'".

ומעין ודוגמת זה הוא גם אצל כל אחד ואחד לפני החתונה – כהוראת כ"ק מו"ח אדמו"ר שבמשך כמה ימים לפני החתונה (כ"ק מו"ח אדמו"ר לא פירש כמה ימים) לא ישהה החתן לבדו, משום שמירה.

– [בפרקי דרבי אליעזר⁵¹ איתא: "החתן אינו יוצא לשוק לבדו", אבל, שם נראה, שטעם הדבר הוא משום כבוד⁵², שעניין זה שייך לאחרי החתונה; ואילו מהרבי שמעתי שהחתן לא ישהה לבד גם כמה ימים לפני החתונה משום שמירה].

ויש להוסיף, שהקשר והשייכות דעניין החתונה לגן-עדן מצינו גם בכרכות נשואין⁵³

עניין הנישואין – בניין בית בישראל – לסמיכות הוראה, כיוון שתוכנם של ב' עניינים אלו הוא עניין ד"בית".

ט. ונוסף על שייכותה הכללית של חתונה להוראה – קיימת שייכות ביניהם גם בעניינים פרטיים:

עניין ההוראה קשור עם הגיל דארבעים שנה⁴², מיוסד על מאמר רז"ל⁴³ "לא קאי איניש אדעתיה דרביה עד ארבעין שנין".

ודוגמתו מצינו בנוגע לחתונת יצחק ורבקה – החתונה הראשונה שנכתב אודותה בתורה (כנ"ל ס"א) – כמו שכתוב⁴⁴ "ויהי יצחק בן ארבעים שנה בקחתו את רבקה".

ועל-פי זה יש לבאר מה שכתוב במדרש⁴⁵ (והובא ברש"י⁴⁶) שלפני חתונתו של יצחק (בהיותו בן ארבעים שנה) כתב לו אברהם שטר דייתיקי על כל נכסיו – דיש לומר, שזהו עניין ד"קאי... אדעתיה דרביה" (כארבעין שנין), שיצחק קיבל את כל ענייני

(47) ראה לקו"ש ח"א עמ' 49 ואילך. ח"ה עמ' 369 ואילך. וש"נ.
(48) ח"ש רמו קט.
(49) ח"ש כד, סג.
(50) שם, סג-סד.
(51) ספס"ז.
(52) ראה גם ביאור הרד"ל לפדר"א שם (אות נח).

(41) ראה גם ב"מ פד, סע"א.
(42) ראה רמ"א יו"ד סרמ"ב סל"א.
(43) ע"ז ה, רע"ב (נתבאר בלקו"ש חל"ד עמ' 160 ואילך).
(44) פרשתנו כה, כ.
(45) ב"ד פנ"ט, יא.
(46) חיי-שרה כד, י, שם, לו.

דבר מלכות

מעייין ו' דרכים בהלכה כו"ם⁵⁸ – ובארץ-ישראל ההנהגה היא על-ידי עולם היצירה⁵⁶, ולכן, הלימוד בתלמוד ירושלמי הוא בכלל באופן ישר⁵⁷.

אלא שאף-על-פי-כן, ישנם גם בירושלמי קושיות, אלא, שהתירוצים עליהם באים מיד, כלומר, שאין התגברות להקושיות – דוגמת עולם היצירה, שיש בו רע, אשר, מסטרא דרע נעשית האפשריות לקושיות כו' (כמבואר באגרת הקודש⁵⁹ על-פי הזוהר⁶⁰), אבל, אין לו התגברות להרע.

וזהו גם הטעם שבימות החול⁶¹ צריך להיות רוב זמן הלימוד בנגלה דתורה – ב' שלישים נגלה ושליש א' חסידות⁶² – וביום השבת-קודש⁶³ צריך להיות הלימוד בפנימיות התורה: בששת ימי החול נמשך האור על-ידי הלבושים דעשייה ויצירה⁶⁴, ששייך בהם רע, ולכן יש צורך לברר אותם על-ידי נגלה דתורה, שעוסקת בבירור ענייני עולם-הזה וכו'; מה-שאינ-כן ביום השבת-קודש נמשך האור על-ידי ההתלבשות (רק) בעולם הבריאה⁶⁵, ולכן הלימוד ביום השבת-קודש הוא בפנימיות התורה, "אילנא דחיי"⁶⁴, שלמעלה מעניין הבירורים⁶⁵.

וזהו גם ב' העניינים: "הריעו לה' כל הארץ"⁶⁶, ראשי תיבות "הלכה" – בששת ימי החול⁶⁷, "השתחוו לה' בהדרת קדש"⁶⁸, ראשי

– "שמח תשמח רעים האהובים כשמחך יצירך בגן-עדן מקדם".

א. ויש לבאר זה בהקדם הידוע⁵⁴ שגן-עדן אינו סובל מציאות של רע, וכמבואר הטעם לגירוש אדם הראשון מגן-עדן לאחר החטא – כיוון שגן-עדן אינו סובל מציאות של רע. ובפרטיות יותר:

בעולמות שלמטה מגן-עדן ישנם כמה חילוקי מדרגות, ובכללות, נחלקים הם לג' בחינות: עשייה, יצירה ובריאה.

עולם העשייה רובו רע, ומצד זה יכולה להיות בו התגברות הרע על הטוב. עולם היצירה הוא מחצה על מחצה, ועולם הבריאה רובו טוב⁵⁵.

וזהו גם טעם החילוק בין תלמוד בבלי לתלמוד ירושלמי:

בחון לארץ ההנהגה היא על-ידי עולם העשייה⁵⁶, ולכן, רוב הלימוד בתלמוד בבלי הוא בדרך קושייה ותירוץ, שעל-ידי היגיעה לתרץ הקושיות והסתירות פועלים את הבירור⁵⁷.

– כמסופר אודות האריז"ל ש"כשהיה... קורא הלכה... היה מקשה בכוח עד שנלאה מאוד, ומזיע זיעה גדולה... כי עסק ההלכה כדי לשבר הקליפה שהם סוד הקושייה... זה צריך טורח מאוד... לכן ראוי להמית עצמו ולשכר כוחו ולהתישו... מרוב גודל חריפותו היה

(באווארענען) את הבחורים על-דבר שמירת הסדר של ב' שלישים נגלה... וביום השבת-קודש יוכלו למלאות את החסר בלימוד החסידות (מרשימה בלתי מוגה).
63 קונטרס עה"ח סכ"ה. צוואת אדמו"ר מהר"ש (אגרות-קודש שלו עמ' יג).
64 זוהר שם.
65 אגה"ק שם.
66 תהילים קא.
67 לקו"ת להאריז"ל תהילים ק' ובשער הפסוקים שם. נתבאר ע"פ דא"ח בסידור (עם דא"ח) ע"פ מזמור לתורה (מד, סע"ג ואילך), בפירוש המילות מהרו"ב פרק קמא. ועוד.
68 תהילים כט, ב.
69 שעה"פ שם.

53 ברכה החמישית.
54 ראה מאמרי אדמו"ר האמצעי ויקרא ח"ב עמ' תשג. סה"מ תרס"ב ס"ע רצט.
55 ע"ח שער מב פ"ד. שם שער מז פ"ד. לקו"ת במדבר ג, ד. ובכ"מ.
56 תו"א לך יג, א.
57 ראה שערי-אורה שער החנוכה ד"ה בכ"ה בכסלו פנ"ד ואילך. המשך תרס"ו עמ' צ ואילך.
סה"מ תש"ח ס"ע 121 ואילך. ועוד.
58 טעהמ"צ – להרח"ו – פ' ואתחנן.
59 סכ"ו.
60 ח"ג קדב, (ברע"מ).
61 קונטרס עה"ח סכ"ב. אגרות-קודש אדמו"ר מהרש"ב ח"א ריש עמ' רו.
62 (כ"ק אדמו"ר חייך, ואמר): כוונתי לעורר

דבר מלכות

תיבות "קבלה" – בשבת⁶⁹.

אבל אף-על-פי-כן, גם בבריאה יש רע, אלא, שהטוב מתגבר עליו, ואילו גן-עדן אינו סובל מציאות הרע לגמרי, כנ"ל.

יב. על-פי זה תובן שייכותה של חתונה לגן-עדן:

מכיוון שחתונה הוא "בניין עדי עד" (כנ"ל בארוכה), לכן, כדי להגיע לעניין זה יש צורך להקדים עניין שלמעלה לגמרי ואינו סובל מציאות הרע, כדי לשלול את החשש ד"ואכל וחי לעולם"⁷⁰, שעל-ידי זה דווקא נעשה "בניין עדי עד", עניין נצחי, "אמת לאמיתו".

ומעין זה אצל כל אחד ואחד – שלפני הנישואין יש צורך בשמירה, וכמבואר עניין השמירה בכמה מקומות⁷¹, שדבר זה גורם ומביא את ה"בניין עדי עד", ו"שמח תשמח רעים האהובים כשמחך יצריך בגן-עדן מקדם".

יג. ויש להוסיף ולבאר טעם המנהג לקבל ממיכות הוראה לפני החתונה:

נתבאר לעיל (ס"ה) דכשם שהתהוות העולם בכלל היא על-ידי התורה, כמאמר "אסתכל באורייתא וברא עלמא", כך גם עולמו הפרטי של כל אחד ואחד מתהווה על-ידי זה ש"אסתכל באורייתא" [שזהו גם הטעם לכך שהחתן עולה לתורה לפני החתונה (כנ"ל ס"א)⁷²].

ולכן, כאשר הולכים לבנות בית בישראל – בעולם – צריכים לבנות תחילה בית בתורה, שזהו עניין דהוראה.

ועל-ידי זה שהאדם בונה את הבית בתורה – בונה הוא גם את הבית בעולם, "בניין עדי עד", "ב"דור ישרים יבורך"⁷³.

(קטעים משיחת* יום ד' פרשת תולדות, ב' דראש-חודש כסלו ה'תשי"ג – בעת "קבלת-פנים**"; תורת-מנחם – התוועדות ה'תשי"ג כרך ז' עמ' 182-190)

70 בראשית ג, כב. – ראה תו"א בראשית ה, ד.
71 ראה לקו"ת ראה כג, ג. וש"נ.

72 ועל-פי זה מובן שדוגמתו הוא גם בנוגע לכל פרטי ענייני העולם – שלפני ההתעסקות באיזה עניין פרטי בעולם צריכים לעשות תחלה עניין זה גופא כפי שהוא "באורייתא", ועל-ידי זה ולאח"ז, יכולים לעשות עניין זה גם בעולם (מרשימה בלתי מוגה).

73 המשך נוסח הברכה (שבסיומו הזכיר כ"ק

אדמו"ר את הפסוק "והיו לבשר אחד" (בראשית ב, כד. וראה פרש"י שם) – חסר (מרשימה בלתי מוגה).

* שיחה זו (מלבד ס"א) נדפסה בלקו"ש ח"א עמ' 36 ואילך (ס"ב-ה). עמ' 52 ואילך (ס"ו-יג) (בשינוי הסדר). במהדורה זו ניתוספו בהערות (מלבד ציוני מ"מ) כמה פרטים – מרשימה בלתי מוגה.

** של החתן הת' ר' משה פסח גאלדמאן.

נשיאי חב"ד התמסרו להחדרת העניין דאהבת-ישראל

על-ידי זה תבוא הגאולה האמיתית והשלימה

כ"ק אדמו"ר הצמח-צדק אמר פעם: א-ב, ג-ד = אהבה – ברכה, גאות (גבהות) – דלות. כלומר, כשיש גאווה, אזי יש דלות, וכשיש אהבה, אזי יש ברכה. ובמילא, כשרוצים שתהיה "ברכה עד בלי די", יש להשתדל שגם האהבה (שבה תלוייה הברכה) תהיה עד בלי די, היינו, אהבה בלי גבול, ואז – א-ב – תהיה גם הברכה עד בלי די. זאת ועוד:

כשתהיה אהבה עד בלי די, אזי תבוא הגאולה השלימה (אמיתית ושלימות הברכה עד בלי די), כי סיבת החורבן והגלות היא בגלל שנאת-חינם, ולכן, כשתבטל השנאת-חינם, ולא עוד אלא שבמקומה תהיה אהבת-חינם, לאהוב את חבירו גם כאשר אינו חייב לו ולא קיבל ממנו מאומה, – כמאמר הבעש"ט שאהבת-ישראל, לאהוב כל יהודי כמו שאוהבים בן יחיד, צריכה להיות גם ליהודי שאינו מכירו, מעולם לא ראהו, ומעולם לא קיבל ממנו שום טובה (שזהו הפירוש דאהבת-חינם) –

אזי תתבטל בדרך ממילא הגלות (המסוכב דשנאת חינם), ותבוא הגאולה האמיתית והשלימה במהרה בימינו.

וזהו גם הטעם לכך שרבותינו נשיאינו בכלל וכל אחד מהם בפרט השתדלו והתמסרו רבות להחדיר העניין דאהבת-ישראל, לאהוב כל יהודי, אפילו יהודי שרק "בשם ישראל יכונה" – כי עניינם של רבותינו נשיאינו בגילוי והפצת תורת החסידות ("פוצו מעיינותיך חוצה") הוא כלי לכיאת משיח, ולכן התעסקו כל-כך גם באהבת-ישראל, משום שעל-ידי זה תבוא הגאולה האמיתית והשלימה על-ידי משיח צדקנו, במהרה בימינו, בקרוב ממש.

(מהתוועדות שבת-קודש פרשת חיי-שרה, מברכים החודש כסלו ה'תשי"ב. 'תורת-מנחם – התוועדות' ה'תשי"ב, חלק א, עמודים 136-135 – בלתי מוגה)

דברי הרבי שבימיו ניגאל, עומדים בתוקפם

הגיעה לכאן (מארץ-ישראל) העתקה משיחה של כ"ק מו"ח אדמו"ר (שנאמרה בהיותו עוד ברוסיה) אודות הגאולה השלימה, ובה אמר הרבי: "בימי יהיה הדבר הזה!"...

דברי הרבי (שהגאולה תהיה בימיו) הם בתוקפם גם עכשיו, והמצב בהווה, בחודשים ספורים אלה, אינו חשוב הפסק, כיוון שגם עכשיו הוא שופט את ישראל, על-דרך מאמר רז"ל שכאשר "יראים ממנו" הרי זה חשוב כמו ש"הוא שפט את ישראל".

(מהתוועדות שבת-קודש פרשת חיי-שרה, מברכים החודש כסלו ה'תשי"א. 'תורת-מנחם – התוועדות' ה'תשי"א, חלק א, עמוד 96 – בלתי מוגה)

עבודת השלוחים והשליחות

הרבי מגדיר – "כל אחד צריך ליטול את תרמילו על שכמו, ולנסוע למקום שאין בו לא תורה ולא מצוות, ולהפיץ שם יהדות" □ משבח – "השלוחים מוותרים על הזדמנויות טובות יותר וחיים קלים יותר – קלים גם ברוחניות" □ מעורר – צריך להיות אצל השליח טוב בגשמיות אבל עליו לא להיות מונח בזה, כי אם, במילוי תפקידו ושליחותו □ לרגל כינוס השלוחים העולמי

מאת הרב מרדכי-מנשה לאופר

הרבי – מצאנו בתורה הוראה מפורשת, בשעה שמשנה רבנו היה עומד ומתפלל להקב"ה, לא בשביל עצמו, בשביל איזו פנייה, אלא בשביל בני-ישראל, ולמרות זאת נצטווה מפי הקב"ה "מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו ואתה הרם את מטך". כלומר שכאשר צריך להציל יהודי, הרי לא זו בלבד שלמען הצלתו מותר להפסיק בתפילה, אלא עוד זאת, שישנו ציווי "מה תצעק אלי"!

על יסוד הוראה זו – סיכם הרבי – ראינו את אופן הנהגתם של רבותינו נשיאינו.

לא לשכוח את המטרה

בהתוועדות שבת-קודש פרשת תזריע תשי"ד ('תורת-מנחם – התוועדות' תשי"ד, כרך יא, עמ' 176-177) השמיע הרבי דברים נוקבים על מצב אפשרי של שליח המועל בשליחותו:

כאשר שולחים יהודי בשליחותו של הרבי, ובהגיעו למקום שליחותו **שוכח** הוא על מטרת השליחות, ומניח לעצמו להימשך אחר "חמרא דפרוגייתא ומיא דדיומסת" (יין ורחיצה של המקום) – העניינים הגשמיים של המקום – ואחר כך מתרץ את עצמו על כך שלא פעל את שליחותו

בהתוועדות י' בשבט תשי"ט 'תורת-מנחם – התוועדות' תשי"ט, כרך כה, עמ' 43) מתוארת ומוגדרת מטרת השליחות ("כפי שנהג הרבי – מהוריי"צ – בעל ההילולא, שהיה קורא לאברכים ואומר להם"):

עד עכשיו ישבתם על התורה ועל העבודה, בעיר שיש בה יהודים שומרי תורה ומצוות, שיבות וכו' מבלי להתמודד עם עניינים של נסיונות העלמות והסתרים... אבל עכשיו, צריך כל אחד ליטול את תרמילו על שכמו, ולנסוע למקום שאין בו לא תורה ולא מצוות, ולהפיץ שם יהדות, ולהתחיל מעניינים כאלו שהם לפי ערך ההבנה וההשגה באותו מקום: אל"ף-בי"ת כפשוטו, אל"ף-בי"ת של יהדות, אל"ף-בי"ת של מעשה המצוות, כשרות, טהרת-המשפחה, שמירת שבת וכו' (ומובן שאי-אפשר לדבר שם בעניינים של הבנה והשגה עמוקה בתורה, כיוון שאנשי המקום לא שייכים עדיין לכך).

הרבי ממשיך לתאר את הקשיים והטענות שעלולים להתעורר אצל השליח הנדרש:

לנסוע למקום מנוכר, בשעה שאין יודעים אם הוא יצליח שם אם לאו, אם ישמעו אליו אם לאו, ויש שם כמה העלמות והסתרים ונסיונות כו'... גם כאשר מדובר אודות יהודים כאלו שצריכים לפעול עליהם להיות "כופר בעבודה זרה"...

כדי להתמודד עם טענות אלו – הסביר

ניצוצי רבי

ילדיהם מחוץ לעיר במקום לבית-ספר שהוקם על-ידי חב"ד, וכו' – השלוחים שלנו שואלים בצדק: מדוע הם היו צריכים לעזוב את ההורים שלהם והסביבה שלהם, וכו', און וואלגערן זיך [=וילהתגלגל'] באיזהו מקום נידח בעוד שביעלי בתים מקומיים, שצריכים לדעת טוב יותר, לכאורה לא יכול להיות שאיכפת להם פחות מהעניד של אחיהם היהודים ושל הקהילה שלהם?...

"מסירות נפש אופיינית"

כמה שנים קודם לכן, בו' בתמוז תשל"ב (שם עמ' 132-131), שיגר הרבי איגרת לסופר היהודי הנודע מר הרמן ווק, שנטל חלק בערב הגיגי שאורגן על-ידי שלוחי חב"ד בקליפורניה. בין השאר כתב לו הרבי:

במיוחד הייתי מרוצה מכך שהיתה לך הזדמנות לבוא במגע ישיר עם חב"ד בעבודתה בשטח שאפשר להגדירו כ"שדה קרב". בוודאי הרגשת את המאבק הנמרץ שחייב להתנהל נגד השפעה שלילית אשר מעיקה על הנוער היהודי במיוחד בחלק זה של מדינתנו.

בהמשך מתייחס הרבי לעבודת השלוחים אשר "בעצם, הם עושים זאת עם מסירות-הנפש האופיינית להם, משום שהם מוותרים על הזדמנויות טובות יותר וחיים קלים יותר – קלים גם ברוחניות – באזור ניו-יורק, שם היו יכולים להיות פעילים בדיוק באותה מידה בחינוך, וכו', בנסיבות הרבה יותר מסייעות, ובכל זאת, הם יוצאים לקליפורניה לבצע את משימתם שם".

הרבי מוסיף ומציין כי השלוחים עצמם מייצגים סוג של "קייבוץ גלויות", מכיוון שיש ביניהם ניו-יורקים, בוסטונים, וכו' כולל גם כמה אנשים צעירים שרק לפני מספר שנים הגיעו מאחורי מסך הברזל...

להלן איגרות ברכה, עידוד והכוונה, ששלח הרבי (בשנים תשי"ט-תש"כ) לכמה משלוחי הרבי בעולם

– שפלוני או אלמוני אשמים בכך!...

כששואלים אותו כמה יהודים התחילו ללמוד חסידות מאז הגיעו למקום שליחותו – אין לו מה לענות, כיון שהוא עסוק בעניינים אחרים לגמרי; הוא צריך "סוס לרכוב עליו", ומתהלך בין "אנשים חשובים" – וסבור שבכך ממלא הוא את הכוונה!....

בוודאי – המשיך הרבי – צריך להיות אצל השליח מצב טוב בגשמיות ("עושר והרחבה בגשמיות") אבל עליו לא להיות מונח בזה, כי אם במילוי תפקידו ושליחותו.

עבודת השלוחים

הנה איגרת משנת תשל"ו (נכתבה באנגלית; פורסמה ב'מורה לדור נבוך', כרך ב, עמ' 176-175), שנכתבה במענה למנהל ארצי של מחלקת פעילות בקולג'ים של אירגון מסויים. הלה טען כי שליחי חב"ד חותרים תחת פעילות ארגונו. בתשובה על כך מעלה הרבי על נס את פעלם של השלוחים:

שלוחי חב"ד, שנשלחים לחלקים שונים של המדינה כדי לעורר לחיים את היהדות, הם בדרך כלל אנשים צעירים, מוכשרים ונמרצים, שכולם – אולי עם מעט מאוד יוצאים מן הכלל – היו יכולים להשיג משרות קלות יותר וטובות יותר במקום אחר – טובות יותר לא רק מבחינת תשלום, אלא גם, וחשוב יותר, מבחינת סביבה יהודית, עם פחות בעיות לגבי שמירת יהדות עם כל ההידורים שהם רגילים להם, ולגבי החינוך של הילדים שלהם, וכו'. למרות זאת, הם מוותרים על כל היתרונות הללו (הגשמיים והרוחניים) בתקווה שיוכלו להשיג משהו בהבאת חיים חדשים לתוך מצבים של יהדות שקופאת על שמריה או מתדרדרת במקומות שבהם היא הוונחה.

הרבי ממשיך (שם עמ' 177) ומתאר את קשיי השלוחים והבעיות שעמן עליהם להתמודד:

לאור הקשיים והצרות ששלוחי חב"ד חווים בעמדות שלהם, שלפעמים מתוספים להם גם חוסר שיתוף-פעולה ועידוד מצד עסקנים יראי-שמים מקומיים, וכמה מהם אפילו שולחים את

ניצוצי רבי

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacnth 3-9250

מונהג מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

הו"ה אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ
מלשכתו מלאכת שמים

כ"ה, ב' אייר ה'שי"ט
ברוקלין

שלום וברכה!
לאחרי הפסק אקור ביוחר, נחקל מכחו מכ"ג ניסן,
ר"פ מפעולותיו,

ומוכן שהפלא והחמי' גדולה ביותר על החפס הכי ארוך,
ובפרט שלח מן הצד קבלתי כמה ידיעות מפעולותיו כמשך חדשים
שעברו, שהיו בהצלחה והשאיירו רועם טוב, ולפעמים גם רועם חזק וכו'
וכו'. ולמה ימנע הטוב מלהודיע, ובפרט שזו טוב לשמים טוב לבריות
וטוב עושה פירות, ופרד"ל בקדושים מ' ע"א מהנ"ל מוכן ג"כ שמה
שכותב שכמצב הרוח אין שינוי לסוכה, כו"א אין זה מתאים להמציאות,
וכבר ידוע פתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר, שאיסור לשון הרע הוא לא רק
כהנוגע לזולתו אלא גם כהנוגע לעצמו, וידוע פתגם הוראה מכ"ק (ה"י)
אדמו"ר; כמו שצריך לדעת חסרונות עצמו, כן צריך לדעת ג"כ מעלות
עצמו, ועוד להעיה-שכהנוגע לפעולה עם הזולת, (אחכרת מעלות עצמו
גוגע, יוחר מאשר הכרת חסרונות עצמו, וק"ל.

כעת רצון יוכירוהו וכל כ"כ שיחיו על הציון הק'
של כ"ק מו"ח אדמו"ר וצוקלה"ה נכב"מ זי"ע, ויהי רצון שיבשר טוב
אורות כאו"א מהם.

וכיון שכאים אנו מחוש ניסן ונמצאים כחדש זיו,
בו נולדו זיוחני עולם, וידוע דברי האריו"ל, שכשהמים נזכרים
(ה"ה גם) ונעשים, הנה יהוסף בענינים הפרטים והכללים, בחכ"י,
חירות וגאולה להרכות זיו בעולם, זיו והארות מעשה אבותינו,
ומכונא בחניא, שכל אכריהם ועשיותיהם רק לקצון העליון לבדו כל
ימיהם.

בברכה לבשו"ט ככל האמור

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacnth 3-9250

מונהג מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ביה, ערב ימי תנוכה, ה'תש"כ,
שנת המאיים להסתלקת הילולא
של הק"ל עם טוב זיל,
ברוקלין, נ. י.

הרהי"ת אי"א נוי"נ רב פעלים
מו"ה גרשון מענדל שי"י

שלום וברכה!
מאד הנני קבלת סכתו ושל זיוחני חיי עם המוסרי
בהם,

ויהי רצון אחר בהמצאנו בערב ימי תנוכה, בענינים
הולקת הגרות לעולם, אל מול פני המנוחה, וכל הברכות שאינם בלילות
לעולם (יעו"ן רמב"ן ריש פ' בתעלותך), והלכה כביה רמזיף והולך
מוסיף ואור,

הנה כן יהי' בפעולותיהם בקדש, להוסיף בנר מצוה
ותורה אור, ונר ה' (נשם אדם של עצמו ושל הולכה, סמוך שמה,
ותורנים אור והיות הנפש, מוארים באור פנימיות התורה, הנמשכת
מביה"י פנימיות ועצמות אושא ביה (ע"ן אגרת הקדש של כ"ק אדמו"ר
מורשי"ב ניפ, ונשם בחי"ם יום י"ט כסלו).

בברכה לבשו"ט ככל האמור, לתנוכה שם
י"ט ה'תש"כ

ניצוצי רבי

ג'רליק-מילאנא

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubarvitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין נ. י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק כצ"צ
בוה' גרשון מענדל שי'

כ"ה, ט"ו אדר תש"כ
ברוקלין

שלום וברכה!
כמענה למכתבו מט' אדר שנחקבל כיום הפורים.

וכרך לקחתי ואשיבנו, אשר יקוים, מחאים לכ"ס
והיכים האלה נזכרים ונעלים ככל דור ודור, וידוע הפירוש
שכשם נזכרים הרי הם גם ונעלים,

שהי' אורה וטמחה ושגון יקר כודעת ר"ל
וגם כפשוטו, בברכה לבשו"ס

במש"כ ע"ד הנאומים בהלל ובחד"ח - סובן שנכון
הדבר במאד.

ע"ד שאלת המורים כו' - וחקותי שבכל אופן חסאך
מרת מוערדלאו הי' בגלאן עד סוף שנת שלימודים - סובן
שראוי להפס ע"י ידידיו וגם צאגו"ח - דבריונא, אה"ק ח"ו
וארצה"ב. ועד"ז גם בהנוגע לאמליז.

אינו מוכיג דבר בהנוגע לשלום הרש"י שי' ציפל, ואפילו
לא משלום כ"ב שי' הוא, ומובנת הפליאה וחתבי', ובכלל על
ההפסק הגדול שבין מכתביו.

ניצוצי רבי

גרליק-סילאנא

RABBI MENACHEM M. SCHNEEBSON
Lubawitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HY 4614 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ישיבת אומנו"ש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ביה, כס' סיון תשי"ב
ברוקלין

הרה"ח אי"א נוי"נ רב פעלים
סוה' גרשון מענדל שי'

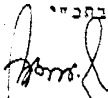
שלום וברכה!
מאשר הנני קבלה מכחבז ³⁴מליא סיון עם הסצורף
אליו.

ובהמצאנו ערב ראש חדש וערב שבת (הכולל
מעלה יום השבת ויום החדש גם יחד) חדש הגאולה, חדש תסוז,

יהי רצון שיבשר בשורה טובה אשר גואלים כל
הענינים החללים והפרטים גם יחד, מכל תעצבים הסבללים
המניקות וענזבים,

שבטת יביא זה גם להוכחה בפעולות הפצח היהדות
בכלל, והפצח המעינות ביהוד,

שבדאי מקרב זה הגאולה האמיתית והשלימה בתכ"י
בעולא רי"ן ע"י משיח צדקנו,

בברכה לבשו"ט בכל האסור.

בנוגע למשרה מסגית וכו' - כיון שבדעתו לבקר כאן בתל"ס
הב"ל, הרי נכון שיהליטו בזה בחזרתו לאחרי שיפוש גם כאן.
זה עתה נחקהל המברק. השאלו את הרופא בנוגע לנסיעת בתם
שתל"ס אף וכיון שהשנה מלאה גבורות מהולדת כ"ק סו"ת אדמו"ר
- כדאי שתהי' התועדות בקשר עם יום הולדתו ותג גאולתו
גאולתנו בקהלנו ובכל"ס שידו סגעת באופן מיוחד וכו'. ואולי
יש מקום לערוך שהתועדות אור ליב' תסוז.

פרשת חיי-שרה

ויברך הגמלים מחוץ לעיר אל באר המים (כד,יא)

רבקה נזדמנה לאליעזר ליד באר מים, וכמו־כן כשפגשו רבקה ואליעזר את יצחק נאמר (פטוק סב) "ויצחק בא מבוא באר לחי רואי".

טעם הדבר: יצחק, שמידתו מידת הגבורה, שייך לבחינת מים. אך לא מים היורדים ממקום גבוה למקום נמוך, שזהו חסד; אלא מים־באר, העולים ונובעים מלמטה למעלה, גבורה.

(לקוטי לורי־יצחק עמי שלא)

והיה הנערה אשר אומר אליה הטי נא כדך ואשתה, ואמרה שתה וגם גמליך אשקה, אותה הוכחת לעבדך ליצחק (כד,יד)

מדוע בחן אליעזר את רבקה דווקא בדבר הזה?

מסביר כ"ק רבנו הזקן: ההבדל העיקרי בין צד הקדושה לצד הקליפה והסטרא־אחרא הוא בעניין ההשפעה. עניין הקדושה הוא להשפיע לזולת, להחיות רוח שפלים, ולהוות ולהחיות תמיד את הנבראים מאין ליש; ואילו עניין הקליפה הוא רק לקבל השפעה לעצמה, ולא להשפיע לזולתה. הקליפה צועקת תמיד 'הב הב', כדכתיב (משלי ל) "ולעלוקה שתי בנות, הב הב".

לכן החליט אליעזר לבחון את רבקה דווקא בעניין זה של ההשפעה לזולת. וכשאמרה מעצמה "וגם גמליך אשקה", ראה בזה אות וסימן שהיא שייכת לצד הקדושה, וראויה לידבק בורעו של אברהם.

(סידור עם דא"ח דף צב עמי ב)

* * *

שלושה שאלו שלא כהוגן... אליעזר עבד אברהם, דכתיב והיה הנערה אשר אומר אליה הטי נא כדך וגו', יכול אפילו חיגרת אפילו סומא (לפי שלא פירש בשאלתו ואפשר שתהיה בעלת מוס ולא יבין בה אליעזר ויקחנה, רש"י) (תענית ד)

הקשו התוספות: מדוע החשש שמא תימצא הנערה חיגרת או סומא הופכת את שאלת אליעזר להיות "שלא כהוגן", הרי מדובר במומים גלויים ובולטים, וכשהיה אליעזר מבחין בהם, היה נמנע מלפנות אליה בבקשת "הטי נא כדך"?! התוספות מתרצים מה שמתרצים.

ויש לבאר: בדבריה רומזת הגמרא למומים רוחניים, אשר אינם נראים לעין. במומים אלו שני סוגים:

(א) חיגרת – אדם שאינו יציב בעבודתו; לעיתים הוא מתעלה לקדושה ולעיתים הוא יורד ונופל ברע, על־דרך "עד מתי אתם פוסחים על שתי הסעיפים" (מלכים־א יח).

(ב) סומא – אדם שחסרה אצלו בחינת 'ראייה' באלוקות, כדכתיב (איוב יט), "ומבשרי אחזה אלוקה", "ראו מי ברא אלה" (ישעיה מ), והוא אין לו ראייה זו.

במומים כאלו לא היה אליעזר יכול להבחין, ולכן שאלתו הייתה "שלא כהוגן".

(אור־התורה, כרך ד, דף תשצב)

ממעייני החסידות

ויקח האיש נזם זהב בקע משקלו (כד, כב)
בקע: רמזו לשקלי ישראל, בקע לגולגולת (רש"י)

כאן נאמר "בקע משקלו", סתם הכתוב ולא פירש מהו משקל הבקע, ואילו להלן בפרשת פקודי נאמר "בקע לגולגולת מחצית השקל", מפרש הכתוב שבקע הוא משקל של מחצית השקל (ראה רש"י שם). מדוע?

אלא: "מחצית השקל" רומז שהקב"ה וישראל הם, כביכול, שני חצאים של מציאות אחת. אולם יש הבדל איכותי בין ההתקשרות של ישראל והקב"ה בזמן שקדם למתן-תורה ובין התקשרותם לאחר מתן-תורה.

לפני מתן-תורה זה היה בדוגמת שני דברים שונים שמתחברים יחד, ואילו לאחר מתן-תורה ניתן ליהודי הכוח להתחבר ולהתאחד עם הקב"ה, באמצעות התורה, שיהיו "שני חצאים" ממש. לכן לפני מתן-תורה (בפרשתנו) נאמר רק "בקע", תיבה הרומזת לעניין ה"מחצית" (בקע מלשון נבקע), כי האחדות היתה אז כעין "שני חצאים". ואילו לאחר מתן תורה (בפרשת פקודי) נאמר מיד לאחר תיבת "בקע" – בקע לגולגולת מחצית השקל" כי המחצית היא בבחינת "שני חצאים" ממש.

(לקוטי שיחות, כרך ג, עמ' 929-930)

ויקח האיש נזם זהב בקע משקלו ושני צמידים (כד, כב)
בקע: רמזו לשקלי ישראל, בקע לגולגולת. ושני צמידים: רמזו לשני לוחות מצומדות (רש"י)

מחצית השקל – רומזת למצוות צדקה, שהיא שקולה כנגד כל המצוות (בבא-בבא ט), ונקראת "כללות המצוות". הלוחות – הם כללות כל התורה כולה. אליעזר נתן לרבקה נזם וצמידים, לרמזו שהיסוד של בית בישראל הוא לימוד התורה וקיום המצוות.

(לקוטי שיחות, כרך א, עמ' 36)

* * *

יש לבאר את הקשר בין מחצית השקל (בקע משקלו) לתורה (שני צמידים). דהנה, החידוש של מתן-תורה הוא איחוד מעלה ומטה, וגם מחצית השקל רומז לאיחוד מעין זה, שכן הוא רומז על כך שהאדם בפני עצמו אינו אלא חצי דבר, ורק כאשר הוא מתחבר עם הקב"ה נעשה דבר שלם.

(לקוטי שיחות, כרך ג, עמ' 929)

ואבוא היום אל העין (כד, מב)

יפה שיחתן של עבדי אבות לפני המקום מתורתן של בנים. שהרי פרשה של אליעזר כפולה בתורה והרבה גופי תורה לא ניתנו אלא ברמיזה (רש"י)

שיחה – רומז לדיבור העליון שבו נברא העולם, כמאמר "הוא שח ויהי". היינו ש'שיחה' מורה על מה שהקב"ה משפיל ומצמצם את עצמו כביכול בעשרה מאמרות, כדי לברוא על-ידם את העולם ולהחיותו, שמזה באה ההנהגה הטבעית. לעומת זאת, תורה, היא למעלה מן העולם, והיא שורש ומקור להנהגה הניסית. ומטעם זה נאמרו הרבה גופי תורה ברמיזה, כי מכיוון שהתורה ממשיכה אור חדש שלמעלה מן העולם, לכן לא ניתנה למטה אלא ברמיזה דווקא, על-דרך "לחכימא ברמיזא", שעניין עמוק ביותר נמסר ברמז דווקא.

(לקוטי שיחות, כרך ל, עמ' 94)

הלכות ומנהגי חב"ד

מאת הרב יוסף-שמחה גינזבורג

שבת-קודש, פרשת חיי-שרה

כ"ד במרחשוון, מברכים החודש

[פירוט מנהגי שבת-מברכים נדפס לאחרונה ב'התקשרות' לשבת בראשית, גיליון תקפ"ח]. אמירת תהילים בהשכמה. אחר-כך ילמדו כשעה מאמר חסידות, ואחר-כך התפילה. ברכת החודש: המולד – ביום חמישי, בשעה 12:16 בצהריים ו-14 חלקים. ראש-חודש כסלו ביום השישי. אין אומרים 'אב הרחמים'. יום התוועדות.

"בשבת זו צריכים להתחיל כבר בהכנות הדרושות לקראת "מבצע חנוכה", כדי שיוכלו לארגן מבעוד מועד ש"מבצע חנוכה" יהיה באופן של "שטורעם", ובאופן ד"לכתחילה אריבער". ומכיוון שכל ענייני החודש כלולים ב"ראש חודש", ובפרט כאשר מדובר אודות חנוכה שהוא בסוף חודש כסלו – "נעוץ תחילתן בסופן וסופן בתחילתן" – אזי צריכים להתחיל בכל עניינים אלו מראש חודש כסלו, ולכן צריכים לעורר אודות עניין זה בשבת מברכים חודש כסלו.²

יום חמישי

כ"ט במרחשוון – ערב-ראש-חודש

כיוון שבשנה זו (שהיא 'כסדרה') לא קיים התאריך 5' במרחשוון, ישנה שאלה לגבי ציון תאריכים לעניינים שנוצרו ביום זה, כדלהלן:

יארצייט: לדעת המגן-אברהם³, מי שיום-השנה שלו חל ביום זה, הרי אם השנה הראשונה אחר הפטירה היתה 'חסרה', ייקבע התאריך תמיד (אפילו בשנה 'מלאה') ליום כ"ט במרחשוון (היום); אבל אם אותה השנה היתה 'מלאה' או 'כסדרה', שהיה בה התאריך ל' בחודש, ייקבע התאריך בראש-חודש.

יום הולדת: מענה הרבי בנדון: [יש לנהוג במנהגי יום הולדת ב]שני הימים⁴.

בת-מצוה: בת שנולדה ביום ל' מרחשוון תשנ"ד, מגיעה השנה למצוות רק בראש-חודש⁵.

במנחה אין אומרים תחנון.

(2) 'תורת-מנחם – התוועדויות' תשמ"ג ח"א עמ' 514, ובכ"מ.

(3) סיי תקס"ח סוף ס"ק כ, וכן עמא דבר. אך ראוי להחמיר לנהוג מנהגי יארצייט גם מחר, בראש חודש (מטה אפרים ש"ג ס"ז, קיצור שו"ע רכו ס"ד, גשר החיים לב"א ונטעי גבריאל ח"ב פרק עז ס"ח"ט ושי"ג).

(4) קובץ 'היכל מנחם' כרך ב עמ' לח. ולא חילק כביארצייט דלעיל (וקל-וחומר ממה שציווה הרבי למי שנולד בחודש אדר בשנה פשוטה לנהוג מנהגי יום הולדת בשנה מעוברת בשני האדרים, 'התקשרות' גיליון תנג ס"ע 13).

(5) ע"פ שו"ע אדמו"ר הזקן ס"י נה ס"י"ג. כבר מצוה שנולד בשנת תשי"ג אין שאלה, כי באותה שנה היה גם מרחשוון חסר 'כסדרה'.

(1) באמירת 'חדשה' המנהג לענות אמן אחרי כל 'צמדי: ילחיים ולשלוס', 'לששון ולשמחה', ולבסוף אחרי 'לישועה ולנחמה ונאמר אמן'. אולי נובע הדבר מכך שבתחילה לא היו עונים אמן אלא פעם אחת לבסוף על הכל (ראה בשער-הכולל פ"ט אות לו בשם רב האי גאון בקשר ליעלה ויבוא' ועוד). הרבי ביאר את הרמז בזה (תורת מנחם – התוועדויות: (א) תשי" עמ' 113), ש'הברכות הראשונות... שאינם אלא טוב הנראה והנגלה, עונים מייד אמן, משא"כ הברכה 'לישועה ולנחמה' כיוון שבאה לאחרי צער ויגון, הרי אף ש'מפי עליון לא תצא הרעות', מכל-מקום היאמן' אינו "ינעה מעצמו...", ויש צורך בהתעוררות מיוחדת שיהיה וינאמר אמן".

לוח השבוע

יום שישי

א' כסלו – ראש-חודש

ציפורניים בערב שבת לכבוד שבת גם כשחל בראש-חודש*.

היום הברור "ראש-חודש כסלו". עורכים התועודות חסידית, לרגל מה שכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו יצא לביתו לאחרי האירוע דשמע"צ תשל"ח?.

שחרית: יעלה ויבוא. חצי הלל.

אומרים את ההלל כסדר התפילה, והמאחרים לתפילה בציבור לא יאמרוהו לפני התפילה או בתוך פסוקי-דזמרה, כי אמירתו על הסדר חשובה יותר מאמירתו בציבור*.

בסיום ההלל אומרים: "יהללך ה' אלוקינו כל מעשיך" בהשמטת תיבת 'על'. מיד לאחר מכן, אומרים: "ואברהם זקן... זכדיה...".

[כמה ממנהגי ראש-חודש נדפסו לאחרונה ב'התקשרות', לשבת בראשית. כאן נזכרו מנהגים נוספים].

בתפילת ערבית של יום חמישי בלילה, טופחים על השולחן כדי להזכיר לציבור לומר 'יעלה ויבוא'.

מנהג הנשים שלא לעשות מלאכות מסוימות בראש-חודש*.

תספורת: נוהגים שלא להסתפר (ושלא ליטול הציפורניים) בראש-חודש*. גם תספורת-מצווה לילד בהגיעו לגיל שלוש, תידחה ליום אחר*. אבל מצווה ליטול

ביזאת חנוכה. כן חובר לכבוד העניין 'מארשי' מיוחד (עיי' הרה"ח ר' שרגא פייטל שי' (ברצ"ל) הלוי לוי. כנראה, הושר לראשונה ברי"ח כסלו תשי"מ) הימארשי מופיע בקלטת-שמע בשם "מי ארמיה", של ילדי ליובאוויטש – לונדון, צד א. (8 בשנים הראשונות סיפר המזכיר הרה"ח ריי"ל שיהי גרונר בשם הרבי בשם אדמו"ר מהוריי"צ בשם אדמו"ר מהורש"ב, שאין לומר הלל שלא כסדר התפילה, כי אחר-כך, כשיתפלל שמועי' ללא הלל, היא זה כמו "אן אלטע געבאקענע בולקע" [=חלה ישנה שנאפתה מזמן] (לביטוי זה, השווה סה"ש תשי"ב עמ' 84 סייס יא). וראה כף-החיים סי' תכב סי"ק לח בשם שלמי ציבור: "ואין דעת האריי זלה"ה נוחה... לומר דברים שלא כסדרן". זאת למרות שעל פי הגהלה פסק אדה"י סי' תפח סי"ג לומר הלל עם הציבור גם אם הוא קודם התפילה, כשם שפסק בסי' נב סי"א לדלג בפסוקי-דזמרה כדי להתפלל בציבור, ולמעשה נמנעים מזה כמבואר באג"ק חט"יו עמ' קע וחי"ח עמ' פא. ועיי"ש חי"ז עמ' סז, שאף שרבותינו נשיאנו היו מאריכים הרבה בתפילת שבת, הנה ביום-טוב היו מסתדרים באופן שנמרו תפילת השחר עם הציבור ואמרו הלל עמהם, עיי"כ וצ"ע איך נהגו בראש-חודש.

9) כאן מבטאים בפה את שם המלאך "זבדיה" כיוון שהוא גם שם אדם בתנייך (עזרא ח, ח ועוד) – שער-הכולל סי"פ לו בפירוש דברי אדה"י בסידורו. אך העיר עיי' בסידור אדמוה"י עם ציונים ומקורות עמ' תפא: א) אין איסור לבטא שם מלאך במסגרת תפילה. ב) במקור הדברים, משנת-חסידים מסכת ר"ח פ"ב מ"ו ובסידורי ר' יעקב קאפיל ור' שבת, לא נמצא שהכוונה כאן למלאך, אלא זהו שמו של הקב"ה היוצא מהפסוק 'ואברהם זקן'. ג) עיי' הכוונה עיי' קבלה שנתבארה במשנת-חסידים, יש לבטא את ה' די' זבדיה' במקץ, ולא בפתח כניקוד השם המופיע בתנייך (עיי"ש). ומשער שאולי בשל כך לא ניקד זאת

4) שו"ע ורמ"א סי' תזו ס"א, שהפרטים תלויים במנהג המקום. יש מקומות שאסרו תפירה [ביתורת נחם – התועודיות] תשי"מ ח"ב עמ' 948 מודגשת מלאכה זו, וצוין לתש"ץ ח"ג סי' רמד], סריגה, כיבוס (ידני), וגיהוץ שלא לצורך היום (ואה שם: שערי-תשובה סי"ק ג. כף-החיים סי"ק ללב. אשל-אברהם להרה"צ מבוטשאטש). ובערוך-השולחן שם סי' כתב ש"אצלנו" נשים העוסקות באומנות – עושות מלאכה, שלא קיבלו עליהן להפסיד פרנסתן (ואצ"ל ביחס למלאכות הקשורות בחינוך, ראה סי' חול-המועד כהלכתו, פרק ו, סעיף עה).

5) "מפני חשש סכנה, כי כן הזהיר רבי יהודה החסיד" [בצבואתו אות סנה], שו"ע אדה"י סי' רס ס"א. ומה שלא הביאו המ"א ואדה"י שם את נטילת הציפורניים, ראה להלן הערה *6.

6) עדיף למוצאי ש"ק – ראה ישערי הלכה ומנהגי או"ח ח"ב עמ' שב שדן בזה, ומסיים: "יולדעתי יש לעשותה (תיכף) לאחר ראש-חודש". וכן במענה שלאח"י. סיבת הזריות בזה, ראה שם עמ' שא.

*6) מלשון אדה"י בשולחנו סי' רס סו"ס א, שלא הזכיר נטילת ציפורניים, דייק בניתוב החיים (הערות שכתב הרב אברהם-דוד לאוואוט, בעהמ"ח ישערי הכולל על ספר ידרך החיים, כדי להתאימו לפסקי אדמו"ר (זקן) סי' נח סי"ק ג (בסידור יתורה אורי הוצאת קה"ת תשמ"ז עמ' 626) שנטילת הציפורניים אז מותרת, ובמילואים לקיצור הלכותי שם (עמ' נד) הביא זאת גם ממקורות נוספים, והסביר הטעם כיוון שנטילת הציפורניים היא מצוה גמורה, וישומר מצוה לא יידע דבר רע", משא"כ תספורת שאינה מצוה גמורה כלכך, עיי"ש.

7) לאחר האירוע שהיה בשמיני-עצרת באותה שנה. פרשת הדברים בארוכה בקונטרס יראש חודש כסלו (הוצאת יופרצת, כפר-חב"ד תנשי"א). סעודת ההודיה התקיימה רק

לוח השבוע

ובמיוחד – בימים טובים החסידיים דחודש זה, החל מ' כסלו ואילך בכל יום, בכל מקום וחוג לפי עניינו, עד להתועדות הכי גדולה ביום י"ט כסלו, ראש-השנה לחסידות, וכפעולה נמשכת – גם בימים שלאחרי זה, ובפרט בימי חנוכה, סיום החודש.

(ב) בכל יום בחודש כסלו ילמדו כל אחד מהאנשים הנשים והטף (ומה טוב – ברבים, בעת ההתועדויות הנ"ל וכיוצא בהן) עניין (נוסף) בתורת החסידות, מתורתם של כל אחד מרבותינו נשיאינו [הן של כל אחד מהם בנפרד, והן כפי שהם קשורים יחד ומהווים המשך זה לזה], ומה טוב – מתורתם של שלושת אבות החסידות: הבעש"ט, המגיד ואדמו"ר הזקן, ומה-טוב – שבכל יום יסיפו בלימוד, הן בכמות והן באיכות, החל מהעניין שהזמן גרמא – תורתו של כ"ק אדמו"ר האמצעי, שהיא באופן ד"רחובות הנהר" כולל ובמיוחד – בספרים החדשים שנרפסו לאחרונה, ומצווה גוררת מצווה – מתורתם של כל הנשיאים, ועד לתורתו של נשיא דורנו¹⁵. ונוסף על הלימוד עצמו – ישתדלו כל אחד ואחת בהפצת המעיינות חוצה, לפעול על עוד יהודים שיעשו כן.

כל זאת יחד אומרים שלוש פעמים¹⁰. גם הש"ץ אומר זאת לפני קריש תתקבל.

חודש כסלו: חודש כסלו הרי בכלל מוצלה יותר מאשר החודש שלפניו ושלאחריו¹¹.

מצד ריבוי הימים טובים שבו, נעשה כל החודש כמו יום טוב, ועד שפועל גם בחודש מרחשוון שלפניו (שאינו בו אפילו יום טוב אחד) שנחשב כמו ערב-יום טוב¹².

"נחיצות גדולה לנצל את חודש כסלו להפצת שיטת חסידות חב"ד. ובפרט החל מהימים 'י' בכסלו, י"ט בכסלו ואילך, וסידור הדברים בפרסום המתאים. ולא רק בהנוער החרדי בלבד, אלא גם זה שלעת-עתה עדיין אינו חרדי, הנמצא לעת-עתה 'חוצה'¹³."

שתי הצעות שהציע כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו בזה¹⁴:

(א) בהתאם לזה שחודש כסלו הוא "חודש חסידי", לבטא זאת בכך שבמשך החודש יערכו התועדויות חסידיות בכל מקום ומקום, הן לאנשים והן לנשים (כמובן, בנפרד), וכדאי גם לצרף את הטף. בהתועדויות אלה ידברו דברי תורה ויעודרו להוסיף בלימוד התורה, נגלה וחסידות, ובהפצת היהדות והמעיינות חוצה.

כרך כ ס"ע 569.

12) סה"ש תשמ"ט ח"א עמ' 78 ובהערה 1.

13) אגרות קודש ח"ה עמ' כ"ל.

14) ספר-השיחות תשמ"ט ח"א עמ' 85 ועמ' 97.

15) וכבר יצא לאור ילקוט מותאם להצעה זו: "ילקוט

רבתינו נשיאינו, מחולק לימי חודש כסלו", צפת הית"ש"ס.

אדמו"ר הזקן [כל אמירה זו אינה מנוקדת, אבל אם היה צורך בניקוד תיבת 'יבדיה' כפי המתאים ע"פ קבלה, היה מנקד אותה]. ולפי"ש להחזיר את המצב לקדמותו כמו שהוא בסידור תורה אור וכו', שם תיבה זו אינה מנוקדת.

10) היום יום, א' דרי"ח חשוון. ספר-המנהגים עמ' 36.

11) מענה לעניין קביעת זמן לטיפול רפואי – לקוטי שיחות

לזכות

האחים התמימים הדגולים לבית

דייטש

הרה"ח ר' זלמן, ר' יוסף, ר' אברהם-משה

וגיסם ר' גבריאל גופין שיחיו